

50202205 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : ลำตัดคณะหวังเต๊ะ / ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร

น้ำผึ้ง มโนชัยภักดี : การแสดงลำตัดคณะหวังเต๊ะ : การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์
วรรณนาแห่งการสื่อสาร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.สมชาย สำเนียงงาม. 263 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา โครงสร้างสถานการณ์สื่อสารการแสดงลำตัด รูปแบบและองค์ประกอบของเหตุการณ์สื่อสารต่างๆในสถานการณ์สื่อสารการแสดงลำตัด และวิเคราะห์การใช้ภาษาในการแสดงลำตัด โดยศึกษาจากเก็บข้อมูลภาคสนาม การแสดงสดของลำตัดคณะหวังเต๊ะ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2552-เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 จำนวน 5 ครั้ง

ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์สื่อสารการแสดงลำตัด เมื่อพิจารณาเกณฑ์การจำแนกเหตุการณ์สื่อสาร 3 ประการ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร เนื้อหาของการสื่อสารและผู้ร่วมเหตุการณ์หลักเกณฑ์ดังกล่าวจำแนกเหตุการณ์สื่อสารหลักได้ 6 เหตุการณ์เรียงเป็นลำดับแน่นอน ได้แก่ 1) เหตุการณ์สื่อสารการโหมโรงกลองรำมะนา 2) การร้องเกริ่นหน้ากลอง 3) การร้องออกตัว 4) การร้องแหล่อวยพร 5) การร้องตอบโต้ และ 6) การจบการแสดง

การศึกษาองค์ประกอบของเหตุการณ์สื่อสารในสถานการณ์สื่อสารการแสดงลำตัด พบว่า เหตุการณ์สื่อสารทุกเหตุการณ์มีองค์ประกอบครบทั้ง 10 ประการ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ องค์ประกอบที่มีลักษณะคงที่ทุกเหตุการณ์สื่อสาร ได้แก่ กาลเทศะ ผู้ร่วมเหตุการณ์ และกฎการปฏิสัมพันธ์ องค์ประกอบที่มีลักษณะร่วมกันบางเหตุการณ์สื่อสาร ได้แก่ ชนิดของเหตุการณ์ รูปแบบการสื่อสาร บรรทัดฐานของการตีความและลำดับวัจนกรรม และองค์ประกอบที่มีลักษณะแตกต่างกันแต่ละเหตุการณ์สื่อสาร ได้แก่ หัวข้อ วัตถุประสงค์และเนื้อหาของการสื่อสาร ทั้งนี้วัจนกรรมที่ใช้สื่อสารการแสดงลำตัดพบวัจนกรรมการต่อว่ามากที่สุด

สำหรับการศึกษาการใช้ภาษาในการแสดงลำตัดพบว่ามีการใช้การพูดและการขับร้อง ส่วนการขับร้องจะประกอบด้วยกลอนประเภทต่างๆ ได้แก่ กลอนหัวเดียวและกลอนสุภาพ กลอนหัวเดียว ได้แก่ กลอนเพลงลำตัด กลอนเพลงพวงมาลัย กลอนเพลงฉ่อย กลอนเพลงอีแซว และกลอนสุภาพ ได้แก่ กลอนเพลงไทยเดิมและกลอนเพลงแห่ และลักษณะการใช้ภาษาทั้งด้านคำและการใช้ภาพพจน์ ด้านคำมีการใช้คำสัมผัส คำซ้ำ คำซ้อน การซ้ำคำ การซ้ำข้อความ การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำศัพท์เฉพาะ การใช้คำสองแง่สองง่าม การใช้คำหยاب และการใช้ภาพพจน์มีการใช้อุปมา อุปัลักษณ์ และการอ้างอิง

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

50202205 : MAJOR : THAI

KEY WORD : THE LAMTAT WANGTAE GROUP / AN ETHNOGRAPHY OF COMMUNICATION APPROACH

NAMPHUNG MANOCHAIPAKDI : THE 'LAMTAT' PERFORMANCE OF WANGTAE GROUP : AN ETHNOGRAPHY OF COMMUNICATION APPROACH. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. SOMCHAI SUMNIENGNAM, Ph.D.263 pp.

This research is aimed to study the structure of the communication situation 'The Lamtat performance', the form and components of the communicative event in the lamtat performance, and analyze the language in the lamtat performance using the data from the field study of five 'The Lamtat of Wangtae Group' live performances from November 2552 to February 2553.

Studying the communication situation the Lamtat performance, the results show that when considering the classification into three communication respects: the objectives of communication, the content of communication, and the major participants, we can classify the communication events into six major communication events in a certain order: 1) the communication prelude with Rummana drums. 2) Kren Naklong singing, 3) Show own singing, 4) Lae Ouay phorn singing (greeting singing), 5) Interactive singing and, 6) the end of the show.

Considering the communication situations of the Lamtat performance, the study shows that the communication events in Lamtat have the full 10 elements which can be divided into three groups. The first group has the components that are constant for all events of communications: sitting(situations), participant(people in the situations) and rules for interaction. The second has some common components of communication which are genre, message form, norm of interpretation and act sequence. The last group has the components that are different in each communication event: topic, purpose and message content. The communicative act which is used the most in the show of Lamtat is the speech act of verbal abuse.

In the study of language in the Lamtat performance, it has been found that speeches and songs have been used. The lyrics are composed of different kinds of poems such as klon hua deaw and klon su phab. Klon hua deaw includes poems such as klon pleang lamtat, klon pleang puang malai , klon pleang choi, and klon pleang e-saew. Klon su phab includes poems such as klon traditional thai song, klon pleang lae. To focus on the use of word and figure of speech, there are rhyme words, reduplication, synonymous compound, repetition of word, repetition of text, the use of foreign languages, the use of terminology, the use of double-meaning erotic words, the use of profanity, And the use of figure of speech has been the use of simile, the use of metaphor, and the use of allusion .

Department of Thai

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2011

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้วิทยานิพนธ์อย่างละเอียดด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง และคอยให้กำลังใจ คอยแนะนำ ตักเตือนด้วยไมตรีจิตต่อลูกศิษย์คนนี้เสมอ ทั้งยังให้โอกาสผู้วิจัยได้เรียนรู้ประสบการณ์การทำงานสอนอันเป็นประโยชน์ต่ออนาคตของผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ เลี่ยมประวัติน และรองศาสตราจารย์กัญญรัตน์ เวชชศาสตร์ กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณสมาชิกคณะล่าตัดหัวงีเต้ทุกคนให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เสียสละเวลาให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ และผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง คือ คุณแม่ศรีนวล บำอาจ เสียสละเวลาทุกครั้งที่คุณวิจัยมีข้อสงสัย รวมทั้งความห่วงใยของคุณแม่ศรีนวล บำอาจมีต่อผู้วิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยขอแสดงความเสียใจต่อการจากไปของของ นายปรีชา เอี่ยมสักขี และขอขอบคุณนายปรีชา ศิลปินผู้มีความสามารถทั้งการร้อง รำ โดยเฉพาะน้ำเสียงอันไพเราะและผู้สืบสานการแสดงพื้นบ้านลำตัดมายาวนาน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มีโครงการทุนวิจัยมหาบัณฑิต สกว. ด้านมนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ ช่วยสนับสนุนทุนทรัพยากรการทำงานวิจัยฉบับนี้ และทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ รับฟังความคิดเห็น จากผู้ทรงคุณวุฒิคือ ศาสตราจารย์ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และอาจารย์ดร.ศิริพร กักดีผาสูฯ ให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ต่องานวิจัยฉบับนี้อีก

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำ และกำลังใจแก่ผู้วิจัยทำให้ผู้วิจัยไม่ย่อท้อและท้อแท้ต่อการทำงานวิจัยฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ๆและน้องๆปริญญาโทได้แก่ พี่ศิวลักษณ์ เจือจุล(ชัชงาม) พี่มณฑาทิพย์ ศิริพันธ์ พี่มธุรส คุ้มประสิทธิ์ น้องศุภมน อากานันท์ น้องรัชชัช กรภูมิและปรีชา เสือพิทักษ์ ร่วมแบ่งปันความรู้ ความคิด และช่วยให้กำลังใจซึ่งกันและกันเสมอมา ไม่เคยทอดทิ้งกันเมื่อคนใดคนหนึ่งกำลังเหนื่อยล้าและเพื่อนนายศิริพัฒน์ถาวร ที่คอยให้คำแนะนำและหวังดีกับเพื่อนคนนี้เสมอ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณน้าชูและน้ามดที่คอยขับรถ ช่วยเก็บข้อมูล อำนวยความสะดวกด้านการเดินทางแม้เส้นทางจะไกลและมีค่าหรืออ่อนเปลี้ยแค่ไหนก็พร้อมอยู่ร่วมเก็บข้อมูลกับผู้วิจัยและคอยดูแลห่วงใยผู้วิจัยเสมอ รวมทั้งน้องพัค น้องเอกที่เป็นเพื่อนเดินทางและช่วยเก็บข้อมูล และขอบคุณญาติพี่น้องผู้คอยถามไถ่และช่วยเหลือกันตลอดมา และขอขอบคุณดวงวิญญาณของคุณน้าหล่อผู้คอยห่วงใยและให้คำแนะนำขณะที่ยังมีชีวิต

สุดท้ายนี้คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยขอน้อมนุชาให้แก่พระคุณของคุณพ่อ และคุณแม่ ผู้มอบความรัก ความเอาใจใส่ คอยอบรมสั่งสอน ดูแลยามลูกเหนื่อยล้า ให้กำลังใจยามลูกท้อแท้แก่ลูกคนนี้เสมอมา